



Atskaite par dalību CEJA – Eiropas Jauno Lauksaimnieku padomes darba grupā

11. - 13.12. 2023. Briselē

Darba grupas sanāksmē piedalījās JZK eksperti Robins Jānis Lellis un Zane Eiduka

CEJA seminārs, ko kopīgi organizēja Groene Kring (Beļģijas lielākā jauno Zemnieku organizācija) un NAJK (Nīderlandes lielākā jauno Zemnieku organizācija), notika Antverpenē un Den Bošā, Nīderlandē, no 2023. gada 11. līdz 13. decembrim. Seminārs pulcēja jaunus lauksaimniekus no visas Eiropas, lai apspriestu lauksaimniecības nākotni

1. diena – Darba grupas sanāksme

Pirmdiena, 11. decembris, Antverpene, Beļģija

Ievadvārdi – CEJA prezidents Pēteris Mīdendorps un Groene Kring priekšsēdētājs Brams van Heks.

Diskutējām par kopējās lauksaimniecības politikas struktūru un pārvaldi - kādu redzam jaunā KLP kārtību - divos, vai trijos pilāros, trešo izveidojot tikai klimata mērķu sasniegšanai un atbalstam.

Pēc diskusijas sekoja sekretariāta jaunumi – prezentācija ar notikumiem, kur piedalījusies CEJA un tās viceprezidenti.

Vēlāk sekoja stratēģiskais dialogs par lauksaimniecības nākotni – pārskats un viedokļu apmaiņa

Vakara aktivitāte - Eiropas Jauno Lauksaimnieku Gala

Norisinājās MAS, Antverpenē kas ir interesants arhitektūras paraugs Antverpenē.

NAJK un Groene Kring, Nīderlandes un Beļģijas jauno lauksaimnieku organizācijas, rīkoja Jauno Lauksaimnieku Galu kā daļu no CEJA sanāksmes. Diskutējot par lauksaimniecības nākotni, piedalījās jaunie lauksaimnieki un Nīderlandes un Beļģijas administrācijas pārstāvji.

Programmā norisinājās diskusija ar lauksaimniecības ministriem no Nīderlandes un Beļģijas, apspriežot nākotnes izaicinājumus. Piedalījās arī divi jaunie lauksaimnieki daloties ar viedokli, ar kādām problēmām saskaras jaunie lauksaimnieki attiecīgi Nīderlandē un Beļģijā - augstas zemes cenas, grūtības tikt pie finanšu līdzekļiem, atbalsta trūkums.

Pēc šīs sarunas sekoja diskusija ar vides ministriem par problemātiku piesārņojuma jautājumos. Nonāca pie secinājuma, ka trūkst ilgtermiņa vīzijas un, ka jaunie lauksaimnieki nāk ar citu skatījumu par vides jautājumiem, vēloties strādāt kopā ar vidi, nevis pret to.

Nobeigumā sekoja secinājumi no Lukasa Vīseka, Eiropas Komisijas izpilddirektora Maroša Šefčoviča kabineta locekļa. Pēc šīs konferences sekoja vakariņas neformālā gaisotnē.

2. diena – Darba grupas sanāksme

Otrdiena, 12. decembris – Den Boša, Nīderlande



LATVIJAS LAUKU
KONSULTĀCIJU UN
IZGLĪTĪBAS CENTRS



Zemkopības ministrija

Uz Nīderlandi devāmies ar noorganizētu autobusu, sanāksme nosrisinājās Agri & Food Plaza - inovāciju centrs blakus lauksaimniecības tehnikumam.

Norisinājās dialogs par dabu un bioloģisko daudzveidību sadarbībā ar CEJA sadarbības partneriem:

- Aleks Datema, pārstāvis no Rabobank, viena no lielākajām aizdevējbankām tieši lauksaimniekiem;
- Nikolajs Porkhovs, DeLaval
- Žans Bajs, Provincie Brabant, Brabantas provinces lauksaimniecības sektora pārzinis;
- Johens Sluthāks, Brabantlandschap - dabas pētnieks un zinātnieks.

Diskusijā centāmies rast atbildes kā uzņēmumi maina savu stratēģiju, lai sasniegtu klimata mērķus, kādas Jaunas inovācijas tiek izgudrotas un pielietotas, lai lauksaimnieki ar aizvien mazāku fizisko iesaisti padarītu savu dzīvi vieglāku, tai pat laikā saimniekojot videi draudzīgi.

Dienas otrajā pusē sekoja kopīga analīze projekta platformai – FARMRes. Tas ir CEJA veidots apmācību komplekts, lai veiksmīgāk diagnosticētu un tiktu galā ar dažādiem garīgās veselības traucējumiem, problēmām, ar kurām saskaras ne tikai jaunie zemnieki, bet lauksaimnieki kopumā. Uzzinājām kā šajā sistēmā pašam diagnosticēt dažādas problēmas, kā un vai jautāt pēc palīdzības citiem, noskaidrot pēc īsas aptaujas, vai katra paša cilvēka garīgā veselība ir teicama, vai arī tomēr nepieciešams meklēt speciālistu palīdzību. Sesijas mērķis ir pirmo reizi pārbaudīt šos rīkus ar gala lietotājiem un sniegt atsauksmes, lai uzlabotu un precizētu apmācību komplektu pirms tā oficiālā izlaišanas.

Ne mazāk svarīga bija diskusija par labturību transportējot dzīvniekus.

Diskusija par jauno likumdošanas priekšlikumu par dzīvnieku labturību transportējot tos no novietnes uz novietni. Likumdošanas priekšlikuma mērķi:

- Ceļojuma ilgums un telpas izmēri - pagarināt atpūtas laikus, nodrošināt dzirdināšanu, ēdināšanu pa ceļam, kā arī mitrinašanu ar ūdeni karstajā laikā. Priekšlikumā ieteikts samazināt transportlīdzeklī pārvadājamo dzīvnieku skaitu, palielinot tiem platību kravas auto.
- Dzīvu dzīvnieku eksports uz trešajām valstīm - eksporta novietnes, kā notiek transports, vai ar kuģi, kravas auto, vai pat lidmašīnām. Diskutejām kāds varētu būt maksimālais ceļojuma ilgums lopiem kopumā.
- Dzīvnieku pārvadāšana karstā laikā - likumprojektā aicina lopus transportēt diennakts tumšajā laikā, kad gaisa temperatūras ir zemākas.
- Jaunās tehnoloģijas uzraudzībai un kontrolei - barošana, ūdens smidzināšana, platības palielināšana, barības nodrošināšana.

3. diena – Zemnieku saimniecību apmeklējumi

Trešdiena, 13. decembris – Den Bosch, Nīderlande

Visās saimniecībās apskatījām lopkopības saimniecības, kuras ir ieviesušas mērus, lai mazinātu emisijas



- Pirmā saimniecība nodarbojās ar piena lopkopību, ganāmpulkā aug aptuveni 300 lopi, no kuriem 185 bija slaucamās govīs. Saimniecībā tika uzstādīts īpašs robots, kurš savāca kūtsmēslus un iesūknēja tos speciālā starpkratuvē, kur pēc tam tie tika pārsūknēti uz biogāzes reaktoru. Saimnieks teica, ka sadarbībā ar zinātniekiem noskaidrots, ka saimniecībā amonjaka piesārņojums samazinājies par 60%.
- Otrā saimniecība nodarbojās cūkkopību. Ferma nesēn uzbūvēta, inovatīvs izstrādājums bija kūts ventilācijas izpūšana caur biofiltru, jeb rupju koku šķeldu. Ārpus kūts nenovērojām cūku kūtīm raksturīgo amonjaka aromātu.
- Trešā saimniecība arī nodarbojās ar piena lopkopību, ganāmpulks bija aptuveni 250 liellopu liels, no kurām 150 bija slaucamās govīs. Saimniecība izmantoja deLaval piena slaukšanas robotus. Uzklaustījām saimnieci, kura mums vēstīja, ka liela problēma ir ar kūtsmēslu izlietošanu, jo sakarā ar mazajām īpašumā un nomā esošajām platībām nevar izlietot visu vircu, jo tā pārsniedz viņu normatīvos aktos esošo noteikto maksimumu.

Kopumā nospriedu, ka Latvijā kopumā ir ļoti laba vide un iespējas lauksaimniecībai un tās attīstībai. Pēc šīm trijām dienām sapratu, ka mums tuvojas diezgan trauksmains laiks lauksaimniecībā, kurus atrisināt palīdzēs jaunie zemnieki.

Atskaiti sagatavoja eksperti

Robins Jānis Lellis un Zane Eiduka